

Délvidéki Ifjuság

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap elején.

Az Americana Clusia és Danubiana
corporatiójának hivatalos lapja
Előfizetési ár 1 évre 2 pengő.
Előfizetési csekkszám: 21377

Felölös szerkesztők és kiadók:
BUÓCZ ELEMÉR
MIKLÓSI LÁSZLÓ

Szerk. és kiadóhivatal: Szeged
Dugonics-tér 12. Katolikus Ház.
Hiv. óra kedd és péntek
12—1/2 1-ig.

Szolidaritás, pietás, auktoritás^{*)}

A kapitalizmus osztályfelfogásának megfelelően a társadalmat nem egészként fogja fel, hanem érdekeik szerint egyenkint osztályokba csoportosult egyének összetevődésé-
ként. Ezért az újkori ember önmagára utalt és egyedül áll a világban. Ez a társadalom atomizált, s a keresztény erkölccstannal ellentétben a hasznosnak és előnyösnek előjogát fogadta el irányító elvül. Vele szemben áll a keresztény társadalomtan legfőbb parancsa, a felebaráti szereteté. Ezzel együttjár minden létezővel szemben az ő isteni eredetének megfelelő állásfoglalás. Ebből fakadt — az újkori kapitalizmus osztályfelfogásával ellentétben — a *keresztény középkor emberének az egymásiránti szolidaritásról, emberi sorsközösségről, testvéri összetartozandóságról való meggyőződése*. S e szolidaritás a középkorban nem volt csak magánügy, hanem a társadalom életében is éreztette hatását. Mert a középkori ember nem állt egyedül a »magábanvalóságnak fagyos leheletű világában«, hanem az ordó-fogalom (az isteni tervszerűség által megállapított természetes s a vele párhuzamos erkölcsi és társadalmi rend) alapján nemcsak a rend, a társadalom, hanem még a világmindenség ordójában Istennel is egyesítve érezte magát. A középkor ebből a fensőbbiséges felfogásból kifolyólag egységesen és egyetemlegesen tekinti az egész történelmet is, mint Krisztusnak útját, mint az ő kegyelmének és igazságának megvalósítását az Egyházban, amelyben minden egyesítve van: élők és holtak egyaránt a világot és időt átfogó szentek közösségében.

Mélységes tisztelet mindazzal szemben, ami van és ahogyan van, azaz *pietás, kegyelet minden létezővel szemben*: ez a keresztény középkor társadalomfelfogásának második alapja. A pietás szó idegenül cseng fülünknek, tartalma a modern megértés szá-

mára nehezen hozzáférhető. A racionalizált és mechanizált társadalmi és gazdasági életből fakadó célszerűségi gondolkodásnak nincs érzéke a létező önértékűsége és mélysége iránt, hanem a haszon, a cél és alkalmazhatóság érdeklő elsősorban. A megismerésnek ez a pragmatizmusa megfelel a főntebb ismertetett erkölcsi utilitarizmusnak. Ezzel szemben a középkori pietásnak alapja az a szemlélet, amely végső fokon minden létezőben az Alkotónak képmását látja. Hogy mennyire bele volt ágyazva e pietás a középkori társadalmi életbe, megmutatja a szenttamási erkölccstan, amelynek számára a pietás nem egyéb, mint a religiónak, az Uristennel minden vonalon való hódolatos összeköttetésnek lényeges kifejezése. Ezen alapszik a szenttamási erkölccstan első alaptétele: az ember végső célja az Isten. E feleletben a világtól való bizonyos eltávolodás van benne, de egyúttal kegyeletes munkálkodás a világban, amely otthona az embernek, de nem maradó és végső lakása. A »homo viator«, a földön vándorló ember lelkét állandóan bizonyos pietás tölti el a most még láthatatlan másik világ iránt, amelynek sugarai át-átcsillognak a földi dolgokon. Ezért a keresztény középkor embere nem a világtól való egyoldalú menekülésben, hanem a földi javaknak felelősséggel teljes használatában és alakításában látja evilági célját.

A pietás alaptulajdonságával rendelkező ember társas vonatkozásaiban is a kozmikus létrend uralma alatt áll. Pietása igazságossággal tölti el, hogy mindenkinek megadja a magáét. A méltóság és rang iránti római érzék, amely a középkori rendiségben nyilatkozik meg, a család, a haza, a jog, és állam iránti érzék: mindez az isteni ordóból származik az ő szemében. A pietás adja meg az egész társadalmi életnek a szilárd formát, a tekintélyi hatalmat és személyes kötelezettséget, belső rangfokozatait és összetörhetetlen rendjét. Megóvja a kaosztól és anarchiától, konzervatív vonást ad az életnek, amelynél fogva kö-

^{*)} A Nyári Katolikus Egyetemen Esztergomban „A keresztény középkor embere és állama” címen előhangzott előadás egy része,

zépkeri ember a családot és államot elismeri, a rendi tagoltságra ügyel. Igaz, a középkorban is találkozunk sok durvasággal, rablással, hűtlenséggel, rendi önzéssel, a hatalom viszaéléseivel stb. De a középkori ember tudja, hogy mindezzel hibázik, vétkezik, a bűntudat mélyen benne gyökerezik. A modern ember a természetes rendnek (család, állam) felbomlása előtt áll, s osztályrendje nem alkalmas az egész közösség felépítésére. Ezért vágyódik megkötöttség és tekintély után. A középkorban a tudomány tekintélyekre támaszkodik, a társadalom tekintélyi vezetés alatt áll az Egyházban, államban, a hűbéri rendben, a rendi szervezetben, a családban. E rang- és tekintélyszerinti társadalmi rend a teremtés rendjén alapul. Ennek az ordónak a személyes Isten általi vezetése kölcsönöz a vezetőknek tekintélyt, hatalmat.

A mai magyar társadalomban is nagy az atomizáltság, szétesés. Magyarot és magyart, sőt katolikust és katolikust sem köt össze nálunk az isteni és nemzeti világtrend egységéből fakadó közösségtudat. A tekintély csupán az egyetlen, amely így-úgy trónján maradt, de nem egyszer elöregedve, megmerevedve és betokosodva, minden időszerű egészséges fejlődéstől irtózva. Ezért nagy örömmel köszöntöm a Délvidéknek friss ütemű, gyorsan járó, előre néző és cselekedni kezdő fiatalságát és működésére útravalóul szívére kötöm a keresztény középkor szinte ezer évének üzenetét és örökségét: *építsük ki a magyar sorsközösséget, ültessük szívünkbe a minden embertestvérral szemben egyenlő keresztényi kegyeletet és szeretetet, s az eszmék jelenkori zivataraiiban legyünk mindenkor hívei és támogatói az Isten akarata szerint kormányzó, s tőle létalapját nyerő keresztény tekintélyi vezetésnek!*

Dr. Vanyó Tihamér

Fűszer és csemege

cikkekben a jó áruk legjavát adja

KOCSIS FERENC

Takaréktár-utca. — Telefon: 14-52.

Uri és női divatárucikkek legolcsóbban

Stein Péternél

Kárász-u. 14.

Legjobban vásárolhat **CIPŐT** legszebb modelleket nagy választékban

Karácsonyi Sándor

cipőárúházában

SZEGED, Tisza Lajos körut 40.

Testvér, ne haragudj!

... hogy megmondom, de igazságtalan voltál, mikor az egyik kávéház ellen tüntettél. Igazságtalan azért, mert úgy az előtte levő, mint az utána következő napokban is ott láttalak bajtársi sapkában és nem akarom kiírni, kiknek az »édes« társaságában. Meg kell mondanom, hogy mindaddig, míg ilyen következtelen magatartást tanúsítasz, szó sem lehet arról, hogy a magyar jövő komoly építőmunkása lehess. Ellensége vagy ennek a barát nélkül álló csonka hazának és nekem is mindaddig, míg ezt az életet folytatod, mert tiszta vért kíván és követel a magyar jövő. Ma baráti segítő kezét, megértő és vigasztalni tudó lelket vár annyi éhező és fázó magyar testvéred. Ma, amikor a közösség gondolata annyira uralkodóan lép elő, Te önző és magadnak élő, magad örömét kereső mersz maradni? Testvér és ti mindnyájan, akik csak kicsinyes és csak a magatokért élő életet folytatjátok, tartsatok lelkiismeretvizsgálatot és nyerjétek új lelket a magyar sorsközösség gondolatában.

... hogy nem tudok részvétellel lenni irántad, de úgy érzem, hogy áruló vagy és megszőktél mindama feladatok elől, melyet rád itt a magyar közéletben vagy odakünn a harctereken várt. Te nem vállaltál szolidaritást velünk ebben a súlyos és válságos időben, amikor minden magyar ifjúnak meg van a maga elengedhetetlen hivatása, amelyet be kell töltenie. Fiatal magyar életemed tán a haza kívánta áldozatul és Te megtagadtad... Szüleid is támaszt, gyámolítót hittek benned öreg napjaikban és te önkezeddél most véget vész életednek. És mi is bízunk benne, hogy becsülettel megállod a helyed ott, ahová az élet állított. Tudod, nagyon fáj így csalódnod.

Secans.

● A Délvidék első legnagyobb és legjobban felszerelt egyenruházati szaküzlete

Krier Rudolf egyenruha és polgári szabó
SZEGED, Klauzál tér 5 szám alatt.

Egyenruhák, katonai felszerelések, sapkák.
Uri divatárúk, öltönyök, felöltők.
● Diák sapkák, cserkész felszerelések

Sörkülönlegességek „Az Olaszhoz“ címzett vendéglőben állandóan csapon. Választékos zónák minden időben.

Menü rendszer **Szántay Imre** Szeged
Városháza mellett.

Az Americanások azért vásárolnak a **Nemec-drogériá-**ban, mert szolid árak mellett a legjobb áruval szolgálja ki. **Kárász-utca 3. sz.** Linoleummal szemben.